

ISTORIA ROMÂNILOR

TOMUL XII

V. A. Urechia

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

ISTORIA ROMÂNILOR

CURS FĂCUT LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI,

DUPE DOCUMENTE INEDITE,

DE

V. A. URECHIĂ

TIPO MOLDOVA

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Prof. Ilie Zanfir

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.) **99/2010**

Ediție anastatică

Iași, 2010

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

ISTORIA ROMÂNILOR

CURS FĂCUT LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI,

DUPE DOCUMENTE INEDITE,

DE

V. A. URECHIĂ

PROFESOR DE ISTORIA ROMÂNILOR LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI, MEMBRU
ACADEMIEI ROMÂNE, MEMBRU CORESPONDINTE AL ACADEMIEI SPANIOLE, AL SOCIE-
TĂȚII ECONOMICE MATRITENSE, AL INSTITUTULUI ETNOGRAFIC DIN PARIS, AL
SOCIETĂȚILOR GEOGRAFICE ROMÂNĂ ȘI ITALIANĂ, AL SOCIETĂȚII ACADE-
MICE INDO-CHINEZE, MEMBRU FUNDATOR AL ATENEULUI ROMÂN,
AL SOCIETĂȚII ERA LDICE FRANCESE, LAUREAT DE LA BRI-
TISCH-ATHENEUM, PREȘEDINTELE COMISIUNEI MONU-
MENTELOR, PREȘEDINTELE MANTENANȚEI FELI-
BRIGIULUI LATIN ȘI AL ALTOR SOCIETĂȚI ȘI
CONGRESSE LITERARE ȘI ISTORICE.

PUBLICAT

SUB DIRECȚIUNEA PROFESORELUI

DE

UN COMITET DE STUDENȚI AL FACULTĂȚII DE LITERE DIN BUCURESCI

SERIA 1800—1830

TOMUL AL XII-lea AL PUBLICAȚIUNEI

TOMUL AL V-lea AL SERIEI 1800—1830

CU DIVERSE ILUSTRĂȚIUNI

BUCURESCI

TIPOGRAFIA ȘI FONDERIA DE LITERE THOMA BASILESCU

29, CALEA VICTORIEI, 29.

1898

	<u>Pagina</u>
Circulară pentru poliția la bălciuri	365
Efor la T-g. Drăgaiceii	367
Hrisovul bărbierilor din 1819	368
Brésla papugiilor și a cismarilor de la Pitești	370
Rufetul zăbunurilor	371
Hrisovul șelarilor	372
Isnaful băcanilor face proces toptangiilor	373
Alegeri de Mai-mari-bașa	375
Brésla unită la 1819. Proces între cismari și abagieri de la Craiova. Hrisovul cavafilor de la Craiova	381
Convențiunea cu Austria pentru admiterea supușilor austriaci în bresle	382
Staroste numit direct la brésla croitorilor	384
Hrisovul breslei croitorilor	385
Desființarea marelui cumpanii a neguțitorilor	386
Actele relative la primirea supușilor străini în bresle	388
Procesul cismarilor, pantofarilor, iminigiilor și papugiilor asupra cavafilor	390
Ibrișingii incorporați la brésla croitorilor	390
Hrisovul starostei de ovrei	391
Brésla armenilor	392
Actele relative	392
Narturile împiedică comerțul Asemenea monopolurile.	394
Nizamul șoricicioiei și a săricicioii	395
Industria borangicului	396
Fabrica de testemeluri de la Mărcuța	398
Hrisovul fabricii testemelurilor	401
Incetarea fabricii de postav. Brésla luminărilor de seii și a săpunurilor	403
Săpun de Têrgovisce	403
Invoirea unui străin de a face luminări de seii	404
Monopolul luminărilor de cêră albă, dat grecului Zisu	405
Nartul lumânărilor de cêră galbenă	407
Libertate pentru poverne și taxa de export a spirtoselor	408
Industria pécureii Puțurii de pécură la mănăstirea Sinaia și Mislea	409
Hrisovul mănăstirii Sinaia pentru două puțuri de pécură	412
Mijlôre înlesnitore comerțului	413
Moneda. Calpuzani. Nizamul zarafilor	414
Dificultățile de a obține pasport mai ales pentru Rusia	415

	Pagina
Inlesniri pentru m6canii ardeleni. Ancheta dup6 reclama- tiunea lor	416
Incerc6ri de navigațiune pre Olt	417
Actul domnesc relativ la ac6sta	119
Narturile obligatorii	420
Nartul din 1820 la primele articole de indestulare public6 .	421
Sureccii și oile de saigialic	422
Acte relative la robirea Ploescilor	425
Hrisovul lui bezedea Costache Caragea pentru Ploesci . . .	426
Vechii st6p6ni ai Ploescilor, Roșiși C6l6rași	427
Orașul Roși de Vede în proces cu Sf. Spiridon-Noi	429
Actele relative	362—492
CAP. XIV. — Privilegiu. Scutiri. Milniri. T6ranu scutiți de bir.	451
Cum sunt ajutați boerii	451
Carte de boeri de n6m din 1819, Septembre 28	452
Arhondologia de la 1821	454—457
Substituirea noilor generațiuni de ne-boeri la clasa dirig6t6	454
Boerii cartizani ai Domniilor Greci	456
Scutirile t6ranilor. Motivarea lor	457
Scutirea unui t6ran ca s6 nu-și lepede femeea	457
CAP. XV. —	458—507
<i>Al. N. Suțu a treia Domnie. Ce dice Aron Florian, Laurian,</i>	
<i>Xenopol. Numirea lui Al. Suțu la tron faț6 cu politica Rusiei și</i>	
<i>a Franței. Dificult6țile int6mpinate la ac6st6 numire. Data numirei...</i>	
<i>Nota lui Pag6 c6tre Richelieu. Boerii mulț6nesc Porței pentru</i>	
<i>ac6st6 numire</i>	
	459
<i>N'a fost un candidat Perscoveanu dec6t dup6 pacea de la</i>	
<i>Kuciuc-Cainargi. Er6rea lui Aron Florian în privința datei niza-</i>	
<i>mului monopoliz6nd tronurile la 4 familii grecesci. Sosirea lui</i>	
<i>Alexandru Suțu la Bucuresci în 12 Ianuarie 1819. Organizarea</i>	
<i>alaiului de intrare a Domnului și al D6mnei. Datorii f6cute pe</i>	
<i>b6c6nișii la drum de Al. Suțu</i>	
	460—461
<i>Alaiul de intrare a lui Al. Suțu</i>	
	461—663
<i>Diversele uniforme de oșteni</i>	
	462—465
<i>Alaiul de intrare al D6mnei</i>	
	463—465
<i>Proclamațiunea de Domnie a lui Al. N. Suțu. Publicațișii la</i>	
<i>t6te județele și la Caimacamul Craiovei pe l6ng6 care s'a trimis</i>	
<i>proclamațiunea noului Domn</i>	
	467
<i>Al. Suțu Domn de a treia or6</i>	
	467
<i>Familia numeros6 a Domnitorului. Apanagișii. Cartea D6mnei</i>	

	<u>Pagina</u>
Efrosina Calimachi de privilegii și apanagii. Hrisovul Domniței Anica fiica lui Beizadea Gr. Suțu	468—469
Cartea Acci-bașei	470
Cartea de scutiri pentru viziteul lui Beizadea N. Suțu. Cărți de scutire la 9 postelniceii ai Curței. Înființarea unei Eforii a Teatrelor cu dreptul de censură a pieselor. Actul relativ	471—472
Urmărirea averii fostului Domn Caragia. Prostirea adică țărănirea boerului Deșliu. Persecuțiunii contra lui Caragia după instigațiile Rusiei	473
Opiniunea lui Naum despre Domnia lui Al. Suțu	474—475
Consulul rusesc Pinis omnipotent	475
Paretisul Mitropolitului Nectarie	475
Numirea noului mitropolit Dionisie	476
Alegere de nou episcop de Argeș, Ilarion	476
B. Văcărescu Vistierul, face o nouă aședare de biruri. Grónice mijlőce de percepere a birurilor	476—477
Firman către Vodă ca să inceteze jafurile. Alaiul de primire al acestui firman	477—478
Suțu isbutesc să capete firman nou de laudă însoțit de daruri.	
Alaiul de recepțiune al acestui firman	478—481
Robirea Têrgoviscei	481—482
Dómna reanunță la Têrgovisce după mórtea lui Suțu	482—484
Ingroparea Domniței Marióra. Alaiul relativ	484—486
Alaiu de aducere la Curte a ginerului lui Vodă	486—488
Lux mare la Curte și între boeri. Familii ruinate. Alaiul aducerei la cununie a nurorei lui Vodă	488—490
Alaiul Bezedelor de mergere la Hiritismos la Mitropolit	490
Alaiul de mergere a lui Vodă pe la biserici de Pasce	491—495
Recepțiunea la Curte a lui I. Marcu consulul Prusesc	495
Orânduiala alaiului Beizadelei și a fetei lui mergând să cunune pe Clucerul C. Filipescu	497—498
Relațiunile cu Austria. Refuzul de a cunoșce de sudiți Austriaci pe țărani care se ocupă cu agricultura în țără și cei care au proprietăți imobile. Actele relative	499—500
Alaiul de înmormântare a Consulului prusesc	501
Alaiul de recepțiune la Curte a noului Consul prusesc	501—502
Alaiul Elciului rusesc trecând pe la Bucuresci	502
Scrisórea Impératului Rusiei către Sultanul Mahmud	502
Negociațiunile între Rusia și Turcia continuă	503
Ircălcarea de hotare din partea Austriei. Nota de la	503

	<u>Pagina</u>
Mișcarea spornică din țară contra regimului fanariotic . . .	504
Pandurii cari au prădat Grecii. Grațierii de pandurii. Agitațiunea prin sate. Sate întregi venind la Bucuroscii să-și reclame drepturile:	504—505
Imbolnăvirea lui Al. Suțu. Ultimul său act ca Domn. Constituțiunea unui comitet de administrație a țerei. Beizadea N. Suțu candidat de Domnie. Când a murit Al. Suțu? Versiuni asupra acestei morți	505—506
Arzmagzarul țerei către Pórtă anunțând mórtea lui Vodă . .	506—507
CAP. XVI. —	507—512
Moldova sub M. Gr. Suțu Vv. Relațiunile lui A. Suțu cu Scarlăt Calimach. Numirea lui M. Suțu ca Domn. Informațiuni despre această numire. Investitura noului Domn al Moldovei. Luxul mare a lui M. Suțu. Doi caimacamii trimeși de Suțu la Iași. Sosirea la Iași a lui M. Suțu în 10 Octombře 1819. Pompă extra-ordinară pentru intrarea lui. <i>Moniteur Universel</i> despre noul Domnitor.	509—511
CAP. XVII.—Administrația Moldovei sub M. Suțu. Biserica. Școala. Finanțe Comerț. Edilitate	512—534
Divanul lui M. Suțu. Biserica srb Veniamin Costache și Episcopii Gerasim de Roman și Maletie de Huși. Arhimandritul Leon Asachi. Actele relative la refuzul țerei de a primi un episcop latin după cererea Austriei. Analisa acestor acte	513—519
Urmărirea averilor monastirescǎ din Basarabia	518—519
Episcop necanonic la Roman	519
Școala. Vornicul M. Sturza curator al școlilor. Gh. Asachi și seminarul de la Socola. Fabian V. Popp Vasile. I. Costea și I. Mamfi profesori Ardeleni aduși de Asachi la Seminarul de la Socola .	520
Aritmetica lui Govdela. Metóda lancastrică introdusă în Iași. Școala preparandală de învățatori. Eforia acestei școlii. Diplomă de învățator după metoda mutuală	521
Dirrecțiunea latină a culturii naționale	521
Leon Asachi și limba românescǎ. Părerea lui despre cultivarea L. Române	522
Biblioteca istoriei bisericescǎ tradusă de Leon Asachi . . .	523
Administrațiunea sub M. Suțu. Justiția	523
Anafora cu istoricul codicelor referitoare la Justiție	524—526
Cerere de cod criminalicesc, comercial, de orînduélă judecătórescǎ și agronomicesc	524—526
Afaceri de hotárnicie	526
Finanțele sub M. Suțu	527
Ridicarea prohibițiunei exportului de vite și de grîne. Poșlina	

	<u>Pagina</u>
vădrăritului. Goștina oilor. Disetina stupilor și a rîmătorilor. Res- vrătirea satelor prin isprăvnicii greci	530
Duhul frantuzesc. Agitațiunea în țără. Măsurî de strînsóre asupra țeranilor. Falanga. Mișcare contra Evreilor	531
Mazilî nouî. Taxe pe cartea de mazilî	531
Poștele ținute de Scufa	531
Edilitatea. Ciurma în Moldova. Ponturile pentru apărare de ciumă	532
Consulul rusesc Pinis. Satire contra acestuia	533--534
Oligarhia boeréscă «códă de topor».	

<i>Ilustrațiuni</i> : Facsimile de carte de boer de ném	452
Facsimile de diplomă de învățătorî eșiți din preparandă.	

Portretul lui M. Suțu Domnul Moldovei s'a dat încă pe lângă tom. I a publicațiunei nóstre istorice. Am constatat în urma publicațiunei tom I, că din eróre am atribuit acel portret lui M. Suțu Domnul țerei Românescei din secolul XVIII, care portret urmózá să fie a ultimului Domn fanariot din Moldova.

Nu am găsit până acuma nicăeri portretul lui Al. N. Suțu.